

umno, neubogljivo dete! Vzela mi boš tvojega sedanjega ženina, — če te prav tvoje abotno tarnanje brž drugi dan pod zemljo spravi, če se prav med poroko mrtva zgrudiš na tla. Zavoljo neumnih muh svojega otroka ne bom trpel, da jutri po mestu razbobnajo, da sem prišel na kant. — To so bile očetove besede. Kjer neha očetovska, tam neha tudi otroška dolžnost, — to je bil sklep premišljevanja nocojšnje noči. Ta sklep naznanjam vam, ker mi je na tem ležeče, da me ne boste krivo sodili, ampak da me milujete, kajti, ko boste vi to brali, bo moje truplo že mrzlo na dnu vode. Jaz si drugače ne vem pomagati. Če se vrne Dolar, pokažite mu pismo in recite mu, da jaz umrem srečna svesta si njegove ljubezni. Vam prisrčna hvala za vaše sočutje! Milujte —

Emo Riparjevo.

(Dalje prihodnjič.)

Naši dopisi.

Iz Celovca 14. aprila. — Da preparandija za učiteljice pri nas neha, je zdaj gotovo; v seji mestnega odbora 9. dne t. m. je župan Jessernigg z milujočimi besedami od nje slovó jemal, ki je nehala zato, da se nekoliko stroškov prihrani. Ali še v katerem drugem mestu naše Avstrije ta inštitut prestane ali ne, tega ne vemo; to pa vemo, da bode „novih“ učiteljic kmalu toliko kakor listja in trave, in da so možki učitelji v nevarnosti, da jih ne spodrinejo frajlice učiteljice. — Pretekli teden je bila državna podpora slabo plačani duhovščini z 22.500 gold. za lansko leto izplačana. To pa je le začasno izboljšanje plače (kongrue), ki nižji duhovščini po pravici gré, in skrajni čas bi bil, da se stanovitno vpelje, kar pravica zahteva. Če se je že pred več leti presilno povikšala plača cesarskim uradnikom in se je poslednji čas tudi zeló potrebnim učiteljem ljudskih šol priložilo kakih 100 gld. na leto in dan, ne smela bi vendar za večne čase duhovščina „beim Katzentisch“ ostati, kateri so naloženi zeló težavni in nevarni pòsli. — Družba sv. Mohora je uni dan baron Sternekovo hišo za 27.000 gold. kupila. — Zdaj pa še nekaj. Tudi naš Celovec ima dobiti mesnico, kjer bodo konje klali. Meso sicer zdravih in neprestarih kónj je za vžitek pripravno kakor vsako drugo meso, al pod zeló vestnim ogledstvom mora biti taka mesnica, da ne pridejo mrhe pod klavni nož!

Iz Trsta 15. aprila. — Naš milostljivi škof v pastirskem listu, ki ga je razglasil za pòstni čas prebivalcem Tržaško-koparske škofije, med drugim žalostnega srca kaže na čedalje večje pomanjkanje duhovnov ter pravi, da marsikatera fara ostala bode brez dušnega pastirja, ako stvar tako naprej pojde. Preblagi gospod pa ne toži samo o pomanjkanji duhovnov, marveč tudi glavniše vzroke omenuje, ki so krivi tega, da se cerkev čedalje bolj zapušča, in izrazuje sklep, da kakor po družih škofijah, on tudi za Tržaško škofijo ustanovi seminišče, v katero se bodo jemali in z vsemi potrebščinami oskrbovali mladenči iz gimnazije, katerih poklic je biti duhovnikom. Naj bi se prečastitemu vladiki posrečil blagi namen! — Domovina naša je zgubila zopet nadepolnega rodoljuba: Josip Kocjančič iz Kanala, notarijatski aspirant, velecenjeni skladatelj slovenskih pesem in v obče narodnjak z dušo in telesom, 28 let star je umrl. Hvaležen mu spomin!

Iz Suhorja na Dolenskem. — 31. dne u. m. smo imeli volitev obninskega zastopa, pri kateri je za župana izvoljen Jurij Ancelj, posestnik iz gornjega Suhorja, — za svetovalce pa so bili izbra i posestniki Martin Videtič iz Bereče vasi, Martin Škof iz Dragumlje in Martin Klemenčič iz Sela.

Iz Zelezniške okolice 3. aprila. — Naj gospodarjem, ki beró Vaš cenjeni list, poročamo o nenavadni rodovitnosti. V Rovti fare sv. Lenarta je 23. dne u. m. koza pet mladičev vrgla; štirje so živi, peti je bil mrtev — pa le po nerodnosti gospodinje. Druga koza ravno te gospodinje je storila pa tri. — Naj še opomnim, da kakor je pri Loki sadunosno drevje bilo tako polno gosencičnih mešičkov, da so se skoraj kakor v jeseni pod sadjem veje šibile, pri nas ni ne enega videti. Nesreča pa tudi pri nas ne počiva; mnogo brejih presic je nagloma poginilo, nekoliko pa tudi prešičkov.

Iz Šturije. (Javna zahvala.) Za tukajšnjo šolo podarili so brezplačno: a) društvo „narodna šola“ več fizikalnih in prirodopisnih učnih pripomočkov, vrednih 10 gold. a. v.; b) gospá Jozefa Širca raznih knjig za šolsko bukvarnico v vrednosti 7 gold. 25 kr.; c) gosp. Andrej Šinigoj, posestnik in trgovec v Dornbergu, 7 vrst najboljših breskvinih in 7 vrst najzlahnejših češnjevih cepičev Dornberške sorte za požlahnjevanje v tukajšnjem šolskem vrtu v toliki meri, da so se cepiči še drugim posestnikom dajali; vrednosti najmanj 5 do 6 gold. a. v. — Vsem tem trojnim šolskim podpornikom izreka podpisani najtoplejšo zahvalo v imenu tukajšnje šolske občine, šole in šolske mladine. Bog povrni dobrotnikom vse v tisučerni meri!

Vodstvo ljudske šole v Šturiji 9. aprila 1878.

M. Rant, učitelj.

Iz Ljubljane. — Volilna borba za mestni odbor je pri kraji. Konečni rezultat njen je, da je narodna stranka priborila si enega moža več (gosp. Peterco) v mestni odbor, in da ima v vsem skupaj zdaj 10 zastopnikov v njem — proti 20 nasprotnikom. Imeli bi marsikaj pisati o teh in drugih volitvah, al vse ostaja le bob v steno, dokler ostane volilni red tak, kakor si ga je osnovala nam nasprotna stranka s pomočjo vladno, in dokler se ne premeni politična sistema, ki vpliva na vse, kar se godi dandanes v Avstriji. Zato pustivši vse deliberacije in rekriminacije na strani, poročamo le o izidu mestnih volitev.

Volitve v 3. razredu se je od 323 volilcev vdeležilo 213, od katerih sta dobila dr. Karol Bleiweis in Fr. Potočnik po 137, Franc Goršič in Vaso Petričič po 135, Franc Peterca pa 129 glasov. Po takem je teh pet narodnjakov izvoljenih v mestni odbor. Nasprotni kandidatje: Albin Achtscin, Jan. Matjan, Otomar Bamberg, Nik. Rudholzer in klobučar Debeutz so dobili po 72 do 79 glasov. — Od 700 volilcev v 2. volilnem razredu se je volitve udeležilo le 290, pa še veliko manj bilo bi jih zadostovalo zato, ker se narodna stranka ni mešala v volitev tega večinom uradniškega in oficirskega razreda, v katerem so izvoljeni bili vitez Anton Gariboldi, šolski nadzornik Pirker in Franc Ziegler. — V 1. razredu so z veliko težavo zmogli nasprotni kandidatje: dr. Pfefferer, dr. Suppan in Franc Doberlet s 110, 111 in 114 glasovi nasproti narodnim kandidatom (Pakič, Strzelba in Bučar), ki so dobili po 83, 82 in 81 glasov.

— Novi c. k. deželni predsednik vitez Kálin pride v pondeljek s svojo soprugo v Ljubljano pogledat stanovanje in v posest vzet predsedstvo, pa se čez par dni zopet vrne v Gradec in pride čez nekoliko dni potem za stanoviten v Ljubljano.

— Na korist „narodni šoli“ je v nedeljo z občno pohvalo govoril dr. Kar. Bleiweis o novih vredbah blaznic (norišnic), katerih prostori se morajo današnji čas čedalje bolj razširjati, ker je od dne do dne več nesrečnih ljudi, katerim se pamet meša. Gosp. doktor je izročil „Nov.“ dotični govor, ki ga v današnjem listu začnemo s željo, da bi ga rodovine in županstva, ki imajo kakega tacega nesrečnega človeka domá, posebno v ta na-

men brali, da bi spoznali korist bolnišnic zablazne in ž njimi hiteli v bolnišnico, ker nova bolezen se dá na srečo nesrečnih ljudi in na korist deželni blagajnici hitreje ozdraviti kakor zastarela.

— Za popravo farne cerkve v Velikem Trnu v Krškem okraju je presvitli cesar iz lastne blagajnice daroval 500 gold.

— (Zadnja „beseda“ v čitalnici) se je na hvalo vsemu programu dobro sponesla. Moški zbor je lepo izvršil tri zборе, — gosp. Franjo Drenik je bral opis najstarejih stavb v Ljubljani z dodanimi zanimivimi zgodovinskimi črticami, ki ga priobčimo v našem prihodnjem listu. — Gospica Zetinovičeva je z veliko pohvalo na glasoviru igrala klasično Mendelsohnovo tēmo, in v igri „Mati prej“, je posebno gospica Kogelnova imela v večji roli pokazati svoj igrališki talent; tudi gospica Tratnikova in gospoda Jeločnik in Skabernè so iz manjših nalóg storili, kar je bilo storiti mogoče.

— Odbor družbe kmetijske je prejel od rodovine Homanove smrtni list, ki mu naznanja, da je gosp. Friderik Homan, posestnik in trgovec v Radoljici, kateri je bil 10 let marljiv predstojnik podružnice Radoljške, po dolgi bolezni v 58. letu svoje starosti umrl. Bodi mu zemljica lahka!

— Ker se je na Slapu prikazala difteritis, za katero sta vincarju vinorejške šole dva otroka nagloma umrla, je deželni odbor včeraj telegrafično vodstvu veleval, nemudoma poslati učence domú, kjer naj ostanejo tako dolgo, da se jim ukaže zopet v šolo priti.

— Kdor se hoče za razveseljevanje po železnici proti Dunaju ali proti Trstu po zeló znižani ceni peljati, ima priliko za to o velikonočnih praznicih 20. in 21. dan t. m. Voz v Trst bode menda ostal tudi v Postojni za ogled Postonjske jame.

— (Zahvala.) Vsem gosp. volilcem in onim rodoljubom, ko so s svojim delovanjem pri volitvi 3. razreda 12. aprila t. m. pripomogli k zmagi patrijotične narodne stranke, ravno tako pa tudi gosp. volilcem 1. razreda pri volitvi 15. aprila t. l. izreka za doseženi napredek svojo najiskrenejšo zahvalo

národno-meščanski volilni odbor.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — V petek se je pred velikonočnimi prazniki zaprla zbornica poslancev, ki menda miruje kakih 14 dni. — Nadaljevala se je zadnje dni obravnava o osobnem dohodkinem davku, v kateri so se čula nekatera jako čudna mnenja, med katerimi je najčudnejša misel bila ministra Ungera ta, da je o debati: ali naj zakonski mož od svojega, zakonska žena pa posebej od svojega premoženja davek plačuje skupno, rekel, da „vse premoženje, ki se v zakonu pridobi, se mora porabiti za namene zakonske“ — no, po takem je davke plačevati tudi namen zakona! Da je ta Salomonska modrost ministroma mnoge poslance v smeh posilila, razume se samo po sebi. — Zadnji dan pred razhodom zbornice je pa poslanec Wolfrum, fabrikant nogovic iz Aussiga, za zagovornika odborovih predlogov izvoljen, zopet prav očitno pokazal, kako „ustavoverci“ spoštujejo „ustavo“, rekši: „mi ne smemo deželnim zborom in pa občinam pripustiti pravice, da bi na osobni dohodni davek priklade nakladali“ — kajti mi smo mi, nam nihče ne sme zapovedovati. Postava, ki daje deželnim zborom pravico, na vse direktne davke nalagati priklad, je le deželna

postava, — mi, mi pa delamo državne postave.“ Tako je govoril „der Strumpfwirker aus Aussig“, — se ve, da „ab ove majore discit arare minor“. — Mi pa se iz navskriž misli, ki so se glasile v zbornici, menda ne motimo, ako rečemo, da cela ta davkowska postava bo padla pri 3. branji.

— Najhujši kos nove pogodbe z Ogri je dolg s 80 milijoni, ki ga ima Avstrija plačati Dunajski banki. Ogri so leta 1867., ko se je koval dualizem, odločno rekli, da njih ne briga ta dolg, ker ni bil na ustavni poti narejen. Ogri imajo, kakor Hamletov Shylok „ihren Schein“, in učijo zdaj Dunajske „ustavoverce“ spoštovati ustavo. Tako je Avstrija čedalje bolj tepena!

— Vladna „Wien. Zeitg.“ je predvčerajnim bralce iznenadila z razglasom lastnoročnega cesarjevega pisma, katero imenuje 16 novih vitezov zlatega runa (gold. Vliess), ki je najviši red Avstrijski. Med temi so zastopane vse politiške nuance Avstrijske, na primer, grof Moric Esterhazy in grof Rih. Belkredi iz časa sistiranja, grof Taafe iz časa Hohenwartovega, sedanjega ministerstva predsednik knez Ad. Auersperg. „Pester Ll.“ se hudo srđi nad temi odlikovanji.

Iz Pariza. — Poslopja za tukajšjo razstavo so že toliko dodelana, da se razstava odpre 1. dne maja.

Iz Italije. — Novo ministerstvo, kateremu predsednik je Cairoli, imenujejo Lahi „ministerstvo poštenih ljudi“. Ker so pa vsi ti možje od nog do glave vsaj demokrati, ki zeló cikajo na republikance, in je Garibaldi sam čestital Cairoliju, da mu je kralj izročil sestavo ministerstva, bode mladi Humbert preje ali kasneje skusil dobroto „poštenih ljudi“. Zdaj pa je Cairoli kralju tako priljubljen, da sme k njemu v državnih opravilih priti v priprostem kaputu in s črnim zavrtnikom, kar poprej pri kralju Viktor Emanuelu ni bilo nobenemu ministru dovoljeno; vsak je moral priti k njemu v črnem fraku in z belim zavrtnikom.

O Rusko turških zadevah. Vrišč se je z juga preselil na Angleško, kjer je po obeh zbornicah zadnji čas hudo grmelo. Angleški buldog je stekel, strašno lajal in tulil, a zdaj se je jel že podajati, posebno, kar je Derby stopil iz ministerstva. Ta mož je Angležem naravnost povedal, v kako nevarnost se podajo, če se spusté v vojsko z Rusi; taka vojska bila bi nevarna ne le njim, ampak celó vsi Evropi. „Ta politika — je rekel Derby — ne izvira iz pravega interesa naroda, ampak je politika drznega glumača“. Te besede moža, ki je bil do 1. t. m. na čelu Angleške politike, so bojaželjne Angleže popolnoma poparile. — Kaj pa dela temu nasproti Rusija? Na svojem vtrjenem stališči pričakuje čisto mirno dogodeb; ona ne želi boja, a pripravljena je zá-nj. Veliki knez pridno ogleduje vse pozicije ob Carigradu, vse je pripravljeno, da zasedejo Rusi Carigrad in gornji Bospor brž, ko bi Angleška napovedala vojsko. Gorčakov se res Angleške nič ne boji, rekel je celó, da Anglež nima prav, ker se jezi; general Ignatjev pa je rekel, da vojska Avstrije proti Rusiji bila bi „brezumje“. Vkljub črnim oblakom je tedaj upanje, da se bo še vse mirno poravnalo. Z Dunaja se namreč poroča, da je s Petograda prišel na Dunaj poseben pot z lastnoročnim pismom Ruskega cara do našega cesarja. Tudi pošteni „mešetar“ Bismark si mnogo prizadeva, da bi se vsi v miru pogodili, ker Nemčija prizna pravice Rusov izražene v pogojih mirú v sv. Štefanu. Nehvaležna Rumunija tudi Rusije ne bo vstavila na njenem pravem potu. Na ta način utegne še vendar kaj biti s kongresom.